

Πως χάθηκε η προστασία της φέτας στις διεθνείς αγορές

Άρθρο του Βαγγέλη Αποστόλου, βουλευτή ΣΥΡΙΖΑ ΠΣ & πρώην Υπουργού

Δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα Agrenda Σάββατο 22- Κυριακή 23 Οκτωβρίου 2022

Στις 12 Οκτωβρίου ολοκληρώθηκε στη Βουλή ένας κύκλος διαδικασιών που παρέδωσε το εμβληματικότερο προϊόν της γεωργίας μας, τη φέτα, έρμαιο στις διεθνείς αγορές. Πρόκειται για την εμπορική συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το Καναδά, που ακολούθησε αυτήν με το ίδιο περιεχόμενο της 12/02/2021 με τη Νότια Αφρική. Ας δούμε όμως πώς φτάσαμε εδώ και τι έπρεπε να κάνουμε για να μη φτάσουμε.

Τι παραλάβαμε εμείς ως κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ; Μια καταρχήν συμφωνία του Οκτωβρίου του 2014, όταν προήδρευε της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ο πρώην πρωθυπουργός, ο κ. Σαμαράς, η οποία προέβλεπε με βάση το Πρωτόκολλο 3 την πλήρη προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων πλην τριών προϊόντων της Ελλάδας, τη Φέτα, την Ελιά Καλαμάτας και τη Ρετσίνα. Τα προβλήματα όμως που δημιούργησε αυτή η κατ' αρχήν συμφωνία είναι πολλά, με χαρακτηριστικότερο αυτό του Πρωτοκόλλου 3 που αφήνει εκτός πλήρους προστασίας 3 από τα 29 ελληνικά προϊόντα, μεταξύ των οποίων τη φέτα.

Έτσι η συμβαλλόμενη χώρα θα χρησιμοποιεί ανενόχλητη τις ονομασίες ελληνικών ΠΟΠ και ΠΓΕ στην αγορά της, όπου υπάρχουν τουλάχιστον από το 1975 τυριά που κυκλοφορούν με την ονομασία «φέτα» και ουσιαστικά έχουν δημιουργήσει τη ζήτηση για το συγκεκριμένο τυρί όλα αυτά τα χρόνια. Επόμενο είναι να συνεχίσουν να διακινούν οποιοδήποτε λευκό τυρί, από αγελαδινό γάλα κυρίως, με την ονομασία «φέτα». Συνεπώς, θα παγιωθεί η κατάχρηση του όρου «φέτα» από όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις δύο συμβαλλόμενες χώρες.

Ειδικά για τα προϊόντα του αγροτικού χώρου, ενώ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα χειριζόταν ο επίτροπος Γεωργίας, στη χώρα μας ήταν αρμοδιότητα των υπουργείων Εξωτερικών και Ανάπτυξης, που είχαν ουσιαστικά αποδεχθεί την κατάσταση. Από την πλευρά του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δεν υπήρξε κάποια αξιοσημείωτη αντίδραση.

Αυτή την κατάσταση παραλάβαμε ως κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ το 2015.

Τι κάναμε εμείς; Στο πρώτο Συμβούλιο Υπουργών Γεωργίας, τον Μάρτιο του 2015, σε παρέμβασή μου αναφέρθηκα στις δύο συμφωνίες που θα μας δημιουργήσουν μεγάλο

πρόβλημα και είναι η SADC με τη Νότια Αφρική και η CETA με τον Καναδά, τονίζοντας ότι δεν μπορεί να γίνουν αποδεκτές.

Υπήρξαν αλληπάλληλες συναντήσεις με τον επίτροπο Γεωργίας κ. Hogan στις οποίες δηλώναμε ξεκάθαρα ότι τα αποτελέσματα αυτών των συμφωνιών είναι εξαιρετικά δυσμενή για τη χώρα μας. Από τον Ιανουάριο του 2016 η ελληνική πλευρά βρισκόταν σε συνεχείς διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να βρεθεί τρόπος επίλυσης του προβλήματος στη συμφωνία, αλλά και του σωρευτικού προβλήματος που είχε δημιουργηθεί για την προστασία των ελληνικών Γ.Ε. στο σύνολο των εμπορικών συμφωνιών που διαπραγματευόταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η επιμονή και η αποφασιστικότητα στις διαπραγματεύσεις μας έφεραν καρπούς σε ένα παιχνίδι όπου είμαστε μόνοι μας. Αποδεχθήκαμε την προσωρινή έναρξη της συμφωνίας με τη Ν. Αφρική τον Οκτώβριο του 2016, με τον όρο ότι η Κομισιόν θα λάβει ρητά υπόψη τις ανησυχίες της Ελλάδας για τις Γ.Ε.

Γι' αυτό και δεσμεύτηκε να επιτύχει το καλύτερο δυνατό επίπεδο προστασίας για τις καταχωρισμένες Γ.Ε. της Ένωσης στις τρέχουσες ή μελλοντικές διαπραγματεύσεις εμπορικών συμφωνιών εντός πέντε ετών από την έναρξη ισχύος της προσωρινής E.E.-SADC. Δηλαδή μέχρι τον Οκτώβριο του 2021 να έχει ξεκινήσει και την αναθεώρηση με στόχο εντός πενταετίας να μη χρησιμοποιείται ο όρος «φέτα» σε κανένα προϊόν της Νότιας Αφρικής. Ανάλογη δέσμευση υπάρχει και για τη συμφωνία CETA με το Καναδά.

Οι παραπάνω δεσμεύσεις δεν είναι απλά λόγια, αποτελούν το περιεχόμενο της Δήλωσης που συμφωνήσαμε στο Αϊντχόβεν της Ολλανδίας στις 29/5/2016 ο Επίτροπος κ. Hogan με τον κ. Francis εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κι εγώ με τον Γ. Γραμματέα κ. Χαρ. Κασίμη εκ μέρους της ελληνικής Κυβέρνησης, η οποία ενσωματώθηκε στη συμφωνία, όπως επίσης ενσωματώθηκε και η διακριτή δήλωση της Ελλάδας που επικαλείται τη Δήλωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Ο τότε εκπρόσωπος Τύπου της Κομισιόν και σημερινός Επίτροπος Μαργαρίτης Σχοινάς χαρακτήρισε τη συμφωνία έτσι όπως διαμορφώθηκε ως άνευ προηγουμένου επιτυχία, αφού με τη Δήλωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελλάδας, που ενσωματώθηκαν, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεσμεύεται να δρομολογήσει διαδικασία αναθεώρησης του σχετικού με τις Γ.Ε. Πρωτοκόλλου 3 με στόχο να πετύχει το ίδιο επίπεδο προστασίας για όλες τις Γ.Ε. που περιλαμβάνονται στο πρωτόκολλο, συμπεριλαμβανομένης της φέτας.

Έτσι είχαμε στα χέρια μας μια δέσμευση-μέρος της συμφωνίας που μας έδινε το δικαίωμα ακόμη και να μην προχωρήσουμε στις κυρώσεις αν δεν είχαν ολοκληρωθεί όλες οι παράμετροι της συμφωνίας.

Δυστυχώς η σημερινή Κυβέρνηση δεν έκανε τίποτα για να υλοποιηθεί η δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Αντίθετα με τις δύο κυρώσεις που προχώρησε όχι μόνο απεμπόλησε το δικαίωμά μας που απορρέει από τη συμφωνία, αλλά και παρέδωσε τη φέτα στους σφετεριστές της.

Δεν μπόρεσα να εξηγήσω επίσης και τη στάση του Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και

Τροφίμων. Τους αγνόησαν ή αδιαφόρησαν; Το αποτέλεσμα όμως είναι το ίδιο. Όλοι όσοι συνέβαλαν στην κύρωση των συγκεκριμένων συμφωνιών και είναι να γνωρίζουν ότι αυτές θα αποτελούν πλέον τον πολιορκητικό κριό στις διεθνείς αγορές για τα αγροτικά προϊόντα της χώρας μας.

Ήδη η Γαλλία και η Δανία βάζουν θέμα επανεξέτασης της ένδειξης «ΦΕΤΑ». Και στόχος τους είναι να γεμίσει η ευρωπαϊκή αγορά και βεβαίως και η χώρα μας με λευκό τυρί «τύπου φέτα» από αγελαδινό γάλα.

Και κλείνω με ένα ερώτημα: Έχουμε δυνατότητες, έστω κι αυτή την ώρα να ανατρέψουμε την κατάσταση; Μετά την πρόσφατη κύρωση με το Καναδά τα πράγματα δυσκολεύουν πολύ. Μόνη μας ελπίδα είναι να ζητήσουμε και να πετύχουμε την επανεξέταση του πρωτοκόλλου 3 για την πλήρη προστασία της φέτας και της ελιάς Καλαμάτας.